

XIV. LIETUVOS BANKO 2000 M. FINANSINĖ ATASKAITA

UAB PricewaterhouseCoopers
T.Ševčenkos g. 21
A/d 620
2009 Vilnius
Lietuvos Respublika
Tel.: +370 (2) 392300
Faks.: +370 (2) 392301
El paštas: vilnius@lt.pwcglobal.com

AUDITORIAUS ATASKAITA

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI

1. Mes atlikome čia pridedamų Lietuvos banko ("Bankas") 2000 m. gruodžio 31 d. balanso ir tą dieną pasibaigusių metų pelno (nuostolio) bei kapitalo ir rezervų kaitos ataskaitų auditą. Už šių finansinių ataskaitų parengimą yra atsakinga Banko vadovybė. Mūsų pareiga – remiantis mūsų atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie šias finansines ataskaitas.
2. Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus, patvirtintus Tarptautinės apskaitininkų federacijos. Šie standartai reikalauja suplanuoti ir atlikti auditą taip, kad galėtume pagrįstai įsitikinti, ar finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų klaidų. Audito metu testų pagalba tikrinami duomenys, patvirtinantys finansinėse ataskaitose pateiktas sumas ir jų atskleidimą. Audito metu taip pat įvertinami naudojami apskaitos principai, vadovybės atlikti reikšmingi skaičiavimai ir bendras finansinių ataskaitų pateikimas. Manome, kad, remdamiesi atliktu auditu, galime pagrįstai pareikšti savo nuomonę.
3. Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą Banko 2000 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties bei tuomet pasibaigusių metų veiklos rezultatų vaizdą pagal Lietuvos banko įstatymą ir Lietuvos banko priimtus apskaitos principus.

UAB "PricewaterhouseCoopers"

Vilnius, Lietuvos Respublika
2001 m. kovo 30 d.

Irena Petruškevičienė
Lietuvos atestuotoji auditorė
Leidimo atlikti auditą Nr. 119

Lietuvos banko pelno (nuostolio) ataskaita

Mln. Lt

	Pastabos	2000 m.	1999 m.
Palūkanų pajamos	1	309,78	276,85
Iš veiklos užsienyje		309,13	272,76
Iš veiklos šalyje		0,65	4,09
Išlaidos palūkanoms	2	(72,73)	(59,09)
Veiklai užsienyje		(28,99)	(25,83)
Veiklai šalyje		(43,74)	(33,26)
Grynosios palūkanų pajamos		237,05	217,76
Iš veiklos užsienyje		280,14	246,93
Iš veiklos šalyje		(43,09)	(29,17)
Akcijų dividendai	10	0,90	0,99
Kitos pajamos	3	9,88	10,87
Operacinės, administracinės ir turto naudojimo išlaidos		(91,18)	(90,22)
Darbo užmokesčio išlaidos		(29,87)	(31,65)
Valstybinio socialinio draudimo įmokos		(9,33)	(8,41)
Veiklos užsienyje operacinės išlaidos		(0,53)	(0,48)
Pinigų gamybos ir jų apyvartos išlaidos		(15,58)	(13,96)
Administracinės ir turto naudojimo išlaidos	4	(29,69)	(21,39)
Mokesčiai		(6,18)	(14,33)
Turto ir įsipareigojimų perkainojimo rezultatas	5	(29,26)	(48,36)
Specialiųjų atidėjimų išlaidos	6	(2,08)	(17,96)
Pagautė	7	0,89	0,85
Pelnas		126,20	73,93

Patvirtinta, 2001 m. kovo 29 d. Lietuvos banko valdybos nutarimas Nr. 45.

Valdybos pirmininkas

Reinoldijus Šarkinas

Lietuvos banko balansas

Mln. Lt

	Pastabos	2000 12 31	1999 12 31
TURTAS			
Turtas užsienyje		5 374,97	4 968,13
Auksas	8	188,40	188,40
Investicijos ir indėliai užsienio valiutomis	9	5 186,57	4 779,73
Akcijos	10	13,24	13,24
Turtas šalyje		269,84	269,17
Grynieji pinigai		0,16	0,23
Sąskaitos bankuose rezidentuose		0,04	0,22
Paskolos	11	26,40	35,01
Ilgalaikis banko turtas	12	165,57	171,51
Kitas turtas	13	77,67	62,20
Visas turtas		5 658,05	5 250,54
ĮSIPAREIGOJIMAI			
Banknotai ir monetos apyvartoje	14	2 907,87	2 974,62
Įsipareigojimai užsieniui		313,41	363,21
Tarptautinio valiutos fondo (TVF) sąskaitos ir paskolos	15	312,68	362,23
Nerezidentų sąskaitos		0,73	0,98
Vidaus įsipareigojimai		1 845,52	1 441,10
Įsipareigojimai finansų institucijoms	16	1 037,17	1 111,87
Įsipareigojimai valstybės valdymo institucijoms	17	789,99	304,59
Kiti vidaus įsipareigojimai	18	18,36	24,64
Gautos subsidijos	19	29,42	31,28
KAPITALAS IR REZERVAI		561,83	440,33
Kapitalas (įstatinis ir atsargos)		222,67	185,71
Rezervai		212,96	180,69
Pelnas		126,20	73,93
Visi įsipareigojimai, kapitalas ir rezervai		5 658,05	5 250,54

Patvirtinta, 2001 m. kovo 29 d. Lietuvos banko valdybos nutarimas Nr. 45.

Valdybos pirmininkas

Reinoldijus Šarkinas

Lietuvos banko kapitalo ir rezervų kaita

Mln. Lt

	Išstatinis kapitalas	Atsargos kapitalas	Bendros paskirties rezervas	Perkainojimo rezervai	Pelnas	Iš viso
Balansas 1998 12 31	46,02	71,48	173,82	74,57	128,47	494,36
Investicijų vertės pasikeitimas	–	–	–	(41,51)	–	(41,51)
Valiutų kursų pasikeitimas	–	–	–	(26,19)	–	(26,19)
Visi pasikeitimai	–	–	–	(67,70)	–	(67,70)
1999 m. pelnas	–	–	–	–	73,93	73,93
1998 m. pelnas, pervestas į valstybės biudžetą	–	–	–	–	(60,26)	(60,26)
1998 m. pelnas, skirtas kapitalui padidinti	3,98	64,23	–	–	(68,21)	–
Balansas 1999 12 31	50,00	135,71	173,82	6,87	73,93	440,33
Investicijų vertės pasikeitimas	–	–	–	32,27	–	32,27
Valiutų kursų pasikeitimas	–	–	–	–	–	–
Visi pasikeitimai	–	–	–	32,27	–	32,27
2000 m. pelnas	–	–	–	–	126,20	126,20
1999 m. pelnas, pervestas į valstybės biudžetą	–	–	–	–	(36,97)	(36,97)
1999 m. pelnas, skirtas kapitalui padidinti	–	36,96	–	–	(36,96)	–
Balansas 2000 12 31	50,00	172,67	173,82	39,14	126,20	561,83

Patvirtinta, 2001 m. kovo 29 d. Lietuvos banko valdybos nutarimas Nr. 45.

Valdybos pirmininkas

Reinoldijus Šarkinas

LIETUVOS BANKO FINANSINĖS ATASKAITOS PAAIŠKINAMASIS RAŠTAS

Veikla ir pagrindinės operacijos

Prieš vienuolika metų pradėjęs savo veiklą, Lietuvos bankas, įgyvendindamas Lietuvos banko įstatyme įvardytą pagrindinį tikslą – siekti Lietuvos Respublikos pinigų stabilumo, 2000 m. tęsė darbus stiprindamas Lietuvos pinigų, kredito ir atsiskaitymų sistemų patvarumą ir vientisumą, jų stabilų, patikimą ir veiksmingą funkcionavimą.

Lietuvos bankas vykdo pinigų politiką, siekdamas pinigų ir finansų sistemos stabilumo. Lietuvos bankas be apribojimų vykdo sandorius su komerciniais bankais dėl lito ir bazinės valiutos pirkimo ir pardavimo, kartu garantuodamas banko išleistų į apyvartą litų padengimą užsienio valiutos ir aukso atsargomis.

Lietuvos bankas, kaip atsiskaitymų sistemos valdytojas, užtikrina stabilų ir nenutrūkstamą šios sistemos funkcionavimą.

Lietuvos banko užsienio valiutos atsargos investuojamos vykdamant nustatytus struktūros ir jų investavimo strategijos reikalavimus, garantuojant investicijų saugumą, likvidumą bei pelningumą. Užsienio valiutos atsargos investuojamos į užsienio šalių centrinių vyriausybių ir tarptautinių finansų institucijų vertybinius popierius, indėlius kitų šalių centriniuose bankuose, užsienio komerciniuose bankuose bei tarptautinėse finansų institucijose.

Vykdydamas įstatymo nustatytas funkcijas, Lietuvos bankas leidžia į apyvartą ir išima iš jos Lietuvos Respublikos pinigus, iš jų ir auksines bei sidabrinės progines monetas, atlieka Vyriausybės išdo agento funkcijas: vykdo operacijas, susijusias su Vyriausybės vertybinių popierių emisija ir jų išpirkimo organizavimu, tvarko valstybės valdymo institucijų sąskaitas, aptarnauja Vyriausybės vykdomus projektus su užsienio valstybinėmis bei tarptautinėmis finansų institucijomis.

Siekdamas sudaryti sąlygas veiksmingai ir patikimai kredito įstaigų bei visos bankų sistemos veiklai ir šalies ekonomikos plėtrai, Lietuvos bankas prižiūri kredito įstaigų veiklą, atlieka makroekonominis tyrimus, rengia makroekonominių ir pinigų rodiklių prognozes, sudaro šalies mokėjimų balansą, renka, apdoroja ir skelbia statistinę informaciją, stebi ir vertina vykstančius procesus, pokyčius ir tendencijas finansų sistemoje, prireikus imasi atitinkamų intervencijų, kuria informacines sistemas ir užtikrina jų sklandų funkcionavimą.

Lietuvos bankas, siekdamas sudaryti tinkamas sąlygas pagrindinėms funkcijoms vykdyti ir tam reikalingai infrastruktūrai plėtoti, kuria, modernizuoja bei palaiko materialinę bazę.

2000 m. pabaigoje Lietuvos banke dirbo 891 darbuotojas.

Apskaitos politika

Lietuvos banko finansinė apskaita tvarkoma ir finansinė ataskaita parengta vadovaujantis Lietuvos banko įstatymu, kitais Lietuvos Respublikos įstatymais bei Tarptautiniais apskaitos standartais, kurie, Lietuvos banko valdybos nuomone, taikytini Lietuvos banko, kaip šalies centrinio banko, veiklai, ir Europos Sąjungos valstybių centrinių bankų praktika.

Finansinė ataskaita parengta įsigijimo vertės apskaitos pagrindu, išskyrus tam tikro turto ir įsipareigojimų perskaičiavimo ir perkainojimo atvejus, nurodytus toliau.

Lietuvos banko pajamos ir išlaidos įtraukiamos į apskaitą kaupimo principu.

Balanse atskirai parodytas turtas užsienyje ir šalyje bei išskirti įsipareigojimai užsieniui ir vidaus įsipareigojimai.

Lietuvos banko 2000 m. finansinė ataskaita palyginta su Lietuvos banko 1999 m. finansine ataskaita.

Pinigų gamybos išlaidos

Banknotų spausdinimo, monetų kaldinimo ir kitos su tuo susijusios išlaidos įtraukiamos į apskaitą nesiejant jų su pinigų išleidimu į apyvartą.

Mokesčiai

Lietuvos bankas nėra juridinių asmenų pelno mokesčio mokėtojas.

Lietuvos banko išlaidomis pripažįstami šie mokesčiai: sumokėtas pridėtinės vertės mokestis (už gautas paslaugas ir įsigytą turą), tenkantis neapmokestinamoms paslaugoms teikti; atskaitymai į Kelių fondą; žemės nuomos, nekilnojamojo turto ir kiti mokesčiai.

Užsienio valiutų perskaičiavimas litais

Turtas ir įsipareigojimai užsienio valiutomis perskaičiuojami litais kiekvieną dieną, o operacijos užsienio valiutomis – operacijų atlikimo dieną oficialiu lito kursu, nustatytu vadovaujantis Lietuvos Respublikos lito patikimumo įstatymu, ir Lietuvos banko nustatytais tos dienos lito bei užsienio valiutų santykiais.

Perskaičiavimo rezultatai įrašomi į perkainojimo rezervo sąskaitą. Neigiamas turto ir įsipareigojimų užsienio valiutomis perkainojimo rezultatas finansinių metų pabaigoje pripažįstamas išlaidomis. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos lito patikimumo įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionalinė valiuta susieta su bazine valiuta. Nuo 1994 m. bazinė valiuta yra JAV doleris, oficialus lito kursas – 4 litai už JAV dolerį. Lito ir pagrindinių užsienio valiutų, kuriomis Lietuvos bankas turi turto ir įsipareigojimų, santykiai 2000 m. gruodžio 31 d. ir 1999 m. gruodžio 31 d. buvo tokie:

Lt (LTL) už vnt.

Valiutos pavadinimas	Kodas	2000 m. gruodžio 31 d.	1999 m. gruodžio 31 d.
Euras	EUR	3,7212	4,0260
100 Japonijos jenu	JPY	3,4930	3,9191
Specialiosios skolinimosi teisės	XDR	5,2188	5,4935
Didžiosios Britanijos svaras sterlingų	GBP	5,9804	6,4752

Auksas

Auksas, esantis užsienio atsargose, Lietuvos banke perkainojamas vieną kartą per metus, paskutinę metų darbo dieną, remiantis mažiausia finansinių metų vienos Trojos uncijos aukso kaina JAV doleriais, užfiksuota Londono lydinių biržoje, kai ji yra mažesnė negu kaina, kuria įkainotas auksas paskutinio perkainojimo metu. Aukso vertės sumažėjimas pripažįstamas išlaidomis.

Vertybinių popierių

Vertybinių popierių be atkarpos į apskaitą įtraukiami įsigijimo verte. Šie vertybiniai popieriai perkainojami paskutinę metų darbo dieną. Perkainojimo rezultatas įrašomas į pajamų arba išlaidų sąskaitą.

Vertybinių popierių su atkarpa į apskaitą įtraukiami rinkos kaina. Šie vertybiniai popieriai perkainojami paskutinę kiekvieno mėnesio darbo dieną. Gautas rezultatas parodomas perkainojimo rezervo sąskaitoje. Neigiamas vertybinių popierių su atkarpa perkainojimo rezultatas finansinių metų pabaigoje pripažįstamas išlaidomis.

Vertybinių popierių perkainojami vertybinių popierių pardavimo kaina, užfiksuota Niujorko arba Londono vertybinių popierių antrinėje rinkoje.

Atpirkimo ir atvirkštinio atpirkimo sandoriai

Vertybinių popierių atpirkimo sandoriai į apskaitą įtraukiami kaip gauti indėliai vertybinių popierių pardavimo verte. Taip parduoti vertybiniai popieriai toliau išlieka Lietuvos banko investicinio portfelio dalimi. Vertybinių popierių pardavimo ir pirkimo vertės skirtumas tolygiai pripažįstamas išlaidomis per visą sandorio galiojimo laiką.

Atvirkštinio atpirkimo sandoriai į apskaitą įtraukiami kaip suteiktos paskolos. Gauti pagal šiuos sandorius vertybiniai popieriai Lietuvos banko balanse neparodomi ir neperkainojami. Vertybinių popierių pirkimo ir pardavimo vertės skirtumas yra tolygiai pripažįstamas pajamomis per visą sandorio galiojimo laiką.

Investicijos

Ilgalaikės investicijos į apskaitą įtraukiamos įsigijimo verte. Ilgalaikės investicijos perkainojamos tik mažinant vertę, kai jų kaina negrįžtamai sumažėja.

Paskolos

Paskolos įrašomos į apskaitą nominaliąja verte, o jų likučiai balanse parodomi grynąja verte, t. y. atėmus specialiuosius atidėjimus. Atidėjimai sudaromi pagal paskolų rizikos grupes, į kurias grupuojamos paskolos, įvertinus skolininko finansinę būklę ir jo galimybes grąžinti paskolą.

Paskolos grupuojamos ir specialieji atidėjimai sudaromi kiekvieną ketvirtį. Specialieji atidėjimai pripažįstami išlaidomis. Pasikeitus specialiųjų atidėjimų poreikiui, šios išlaidos koreguojamos. Į pelno (nuostolio) ataskaitą įtraukiamos specialiųjų atidėjimų išlaidos (pajamos), parodančios paskolų būklės pokyčius per visus ataskaitinius metus.

Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas

Ilgalaikiam materialiajam turtui priskiriami šio turto objektai, kurių įsigijimo vertė yra 500 litų ir didesnė ir kurie tarnauja ilgiau kaip vienerius metus. Turtas į apskaitą įtraukiamas įsigijimo verte ir balanse parodomas atėmus sukauptą nusidėvėjimą. Nusidėvėjimas skaičiuojamas visą numatytą turto naudojimo laikotarpį, taikant tiesiogiai proporcingą ilgalaikio turto nusidėvėjimo metodą.

Iki 1994 m. įsigyto ilgalaikio turto balansinė vertė indeksuota vadovaujantis Vyriausybės nutarimais.

Nuo 2000 m. spalio 1 d. Lietuvos banke įsigaliojo nauji ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo normatyvai.

Lietuvos banko ilgalaikio turto nusidėvėjimo normos yra šios:

Turtas	Metinė nusidėvėjimo norma, %
Pastatai ir statiniai	1–10
Skaičiavimo technika ir kompiuterių techninė įranga	10–50
Programinė įranga	25–100
Transporto priemonės	20
Baldai, kabinetų įranga ir kitas inventoriūs	3–50

Rizika ir jos valdymas

Užsienio atsargos pagal jų prigimtį ir panaudojimo paskirtį yra suskirstytos į portfelius, kuriems taikomos atskiros investavimo strategijos. Užsienio atsargas sudaro: likvidus, investicinis, įsipareigojimų, Tarptautinio valiutos fondo paskolos Lietuvos bankui dalies ir aukso portfeliai.

Portfelių valdymo rezultatyvumui įvertinti ir rizikai kontroliuoti taikoma kontrolinių indeksų (menamų portfelių) sistema. Lietuvos bankas taiko pagal savo metodiką parengtus kontrolinius indeksus. Kita vertus, kontroliniai indeksai yra rinkoje realiai egzistuojančių finansinių priemonių rinkiniai (sudaryti pagal tam tikras taisykles, siekiant nustatyti menamų portfelių finansinių charakteristikų) ir jie yra portfelių valdytojams realiai prieinama investavimo alternatyva.

Rizikai valdyti taip pat taikoma viską apimanti normatyvų ir apribojimų sistema.

Lietuvos banko valdomoms užsienio atsargoms įtakos turi kredito, rinkos ir operacinė rizikos, kurios stebimos ir kontroliuojamos nenutrūkstamai.

Užsienio atsargų rizikos valdymo kontrolės funkciją atlieka Analizės ir rizikos kontrolės skyrius (vidurinioji grandis), kuris nedalyvauja priimant investavimo sprendimus.

Kredito rizika

Siekiant garantuoti investicijų saugumą, Lietuvos bankas didžiausią dalį užsienio atsargų investuoja į užsienio valstybių centrinių vyriausybių, vyriausybinių agentūrų ir tarptautinių organizacijų, turinčių aukštus finansinio patikimumo reitingus, vertybinius popierius.

Investicijų į centrinių vyriausybių išleistus vertybinius popierius dalis turi būti ne mažesnė kaip 30 procentų užsienio atsargų, o tarptautinių finansų institucijų ir centrinių vyriausybių bendra dalis – ne mažesnė kaip 40 procentų. 2000 m. investicijų į centrinių vyriausybių išleistus vertybinius popierius dalis vidutiniškai sudarė 44 procentus užsienio atsargų, o tarptautinių finansų institucijų ir centrinių vyriausybių bendra dalis – 63 procentus.

Užsienio komercinių bankų įsipareigojimai Lietuvos bankui pagal terminuotuosius indėlius ir vienos dienos indėlius 2000 m. vidutiniškai sudarė 12 procentų užsienio atsargų.

Kiekvienam komerciniam bankui taikomi individualūs investicijų limitai, kurie nustatomi atsižvelgiant į bankui suteiktus finansinio patikimumo reitingus, turto ir nuosavo kapitalo dydį.

2000 m. gruodžio 31 d. 63 procentai užsienio atsargų investuoti į aukščiausio finansinio patikimumo Aaa finansines priemones. Kitos investicijos pasiskirstė taip: Aa1 – 9 procentai, Aa2 – 8, Aa3 – 12, A1 – 8 procentai.

Rinkos rizika

Valiutos kurso rizika visų užsienio atsargų atžvilgiu ribojama reikalaujant, kad ne mažiau kaip 80 procentų užsienio atsargų, nesusijusių su įsipareigojimais užsienio valiutomis, būtų laikomos auksu ir bazine valiuta – JAV doleriais. Kitai užsienio atsargų daliai taip pat nustatyti struktūros užsienio valiutomis normatyvai.

Pagrindinis palūkanų normos rizikos (investicijų vertės jautrumo palūkanų normos kitimui) matavimo rodiklis yra portfelių modifikuota finansinė trukmė (MFT). Atskiroms finansinėms priemonėms nustatytos trukmės ribos. Investicinių portfelių leistini MFT nukrypimai nustatomi taikant vertės pokyčio rizikos (“value-at-risk”) valdymo metodiką. 2000 m. pabaigoje bendra visų užsienio atsargų MFT buvo šiek tiek mažesnė negu vieneri metai ir per metus ji svyravo nežymiai.

Likvidumo rizika valdoma apibrėžiant reikalavimus tam tikrų trukmių investicijų kiekiui ir taikant likvidžias finansines priemones. Likvidumo normatyvai nustato minimalų grįžtančių iš investicijų lėšų dydį per numatytą laikotarpį – 1 dieną, 1 savaitę, vieną, tris, šešis ir dvylika mėnesių. Investicijos į likvidžias finansines priemones sudaro beveik absoliučią užsienio atsargų dalį.

Operacinė rizika

Lietuvos bankas skiria atitinkamą dėmesį operacinei rizikai valdyti. Investavimo sandorius sudaro ir atsiskaitymus už juos vykdo atskiri padaliniai. Užsienio atsargų sandorių sudarymo ir jų vykdymo procesą nusako operacijų procedūrų reglamentas.

Neatsiejama operacinės rizikos kontrolės gerinimo dalis yra informacinių sistemų, naudojamų valdant užsienio atsargas, tobulinimas.

KITA INFORMACIJA

2001 m. kovo 13 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos banko įstatymo pakeitimo įstatymą, kuriame numatytas Lietuvos banko įstatinis kapitalas 100 mln. litų, atsargos kapitalas – 10 procentų Lietuvos banko įsipareigojimų litais. Be to, šiame įstatyme nustatas Lietuvos banko 2000 m. pelno paskirstymas (10 % – įstatiniam kapitalui, 50 % – atsargos kapitalui, o likęs pelnas sumokamas į valstybės biudžetą) ir numatyta, kad Lietuvos banko bendros paskirties rezervas turi būti perkeltas į atsargos kapitalą.

Lietuvos banko 2000 m. pelno dalis – 12,62 mln. litų skiriama įstatiniam kapitalui, 15,03 mln. litų – atsargos kapitalui (jis sudarys 10 % Lietuvos banko įsipareigojimų litais), o likusi pelno dalis (98,55 mln. Lt) įmokama į valstybės biudžetą.

PASTABOS DĖL PELNO (NUOSTOLIO) ATASKAITOS IR BALANSO

1 pastaba. Palūkanų pajamos

Pajamos iš veiklos užsienyje

Mln. Lt

	2000 m.	1999 m.
Palūkanos už:		
aukso indėlius	2,47	2,90
sąskaitų likučius bankuose nerezidentuose	1,02	0,60
sąskaitų likučius TVF	0,38	0,86
indėlius bankuose nerezidentuose	43,72	34,88
investicijas į rinkos vertybinius popierius	210,83	189,54
atvirkštinio atpirkimo sandorius	50,71	43,98
Iš viso	309,13	272,76

2000 m. Lietuvos bankas pajamų iš veiklos užsienyje uždirbo 13,33 procento daugiau negu 1999 m.

Palūkanų už aukso indėlius gauta 14,83 procento mažiau, nes 2000 m., palyginti su 1999 m., aukso kainos pagal aukso indėlių sandorius ir aukso indėlių palūkanų normos buvo mažesnės (2000 m. vidutinė aukso indėlių palūkanų norma buvo 1,16 procento, o 1999 m. – 1,37 procento, 2000 m. vidutinė aukso kaina pagal aukso indėlių sandorius buvo 263,8 JAV dolerio už Trojos unciją, o 1999 m. – 281,86 JAV dolerio už Trojos unciją).

Didžiausią gautų pajamų dalį (84,60 %) sudarė pajamos, gautos iš operacijų su vertybiniais popieriais, t. y. investicijų į rinkos vertybinius popierius palūkanos ir atvirkštinio atpirkimo sandorių palūkanos. 2000 m. pajamų iš investicijų į vertybinius popierius ir į atvirkštinio atpirkimo sandorius gauta daugiau negu 1999 m. dėl didesnių šių investicijų palūkanų normų: 2000 m. vidutinė investicijų į vertybinius popierius palūkanų norma buvo 5,91 procento, investicijų į atvirkštinio atpirkimo sandorius – 5,70 procento (1999 m. atitinkamai – 5,42 % ir 4,48 %). 2000 m. vidutinė investicijų į vertybinius popierius apimtis padidėjo nedaug, o į atvirkštinio atpirkimo sandorius – sumažėjo.

Pajamos iš veiklos šalyje

Mln. Lt

	2000 m.	1999 m.
Palūkanos už:		
sąskaitų likučius bankuose rezidentuose	0,01	–
suteiktas paskolas bankų likvidumui palaikyti	–	1,46
suteiktas tikslines paskolas	0,44	0,85
atvirkštinio atpirkimo sandorius	–	1,56
paskolas banko darbuotojams	0,20	0,22
Iš viso	0,65	4,09

2 pastaba. Išlaidos palūkanoms

Išlaidos veiklai užsienyje

Mln. Lt

	2000 m.	1999 m.
Palūkanos už:		
TVF paskolas	18,05	14,51
atpirkimo sandorius	10,94	11,32
Iš viso	28,99	25,83

2000 m. sumokėta 24,40 procento daugiau palūkanų už TVF paskolas negu 1999 m., nes 2000 m. vidutinė palūkanų norma buvo beveik 2 procentiniais punktais didesnė negu 1999 m. Be to, į palūkanų sumą įtraukta 2000 m. išlaidomis pripažinta metinio įsipareigojimo užmokesčio už galimybę pasinaudoti TVF lėšomis dalis (0,57 mln. Lt). Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos banko ekonominės politikos nuo 2000 m. sausio 1 d. iki 2001 m. kovo 31 d. memorandumą ir Prevencinę stabilizavimo programą TVF laikotarpiui nuo 2000 m. kovo 8 d. iki 2001 m. birželio 7 d. suteikė Lietuvos Respublikai teisę įsigyti 61,8 mln. SST.

Išlaidos veiklai šalyje

Mln. Lt

	2000 m.	1999 m.
Palūkanos		
Finansų ministerijai už terminuotuosius indėlius	27,04	15,62
Finansų ministerijai už sąskaitų likučius	14,76	13,82
Bankams už terminuotuosius indėlius	1,65	3,09
Kitos	0,29	0,73
Iš viso	43,74	33,26

2000 m., palyginti su 1999 m., Finansų ministerijai sumokėta 73,11 procento daugiau terminuotųjų indėlių palūkanų dėl didesnės šių indėlių vidutinės apimties (Finansų ministerijos terminuotųjų indėlių vidutinė apimtis 2000 m., palyginti su 1999 m., padidėjo 145,56 mln. Lt) bei dėl padidėjusios nuo 4,80 procento (1999 m.) iki 6,28 procento (2000 m.) vidutinės palūkanų normos už indėlius JAV doleriais.

3 pastaba. Kitos pajamos

Mln. Lt

	2000 m.	1999 m.
Pajamos iš:		
prekybos bazine valiuta	1,47	1,95
prekybos numizmatinėmis vertybėmis	1,07	0,45
turto nuomos	1,03	1,04
vertybinių popierių aukcionų rengimo	0,35	0,54
atsiskaitymų paslaugų	3,62	3,77
Pasaulio banko paskolų valdymo	0,91	0,72
Kitos pajamos	1,43	2,40
Iš viso	9,88	10,87

Pajamas iš prekybos numizmatinėmis vertybėmis sudaro pajamos iš Lietuvos banko išleistų auksinių ir sidabrinių proginių monetų, banknotų lakštų bei monetų rinkinių ir kitokių numizmatinę vertę turinčių pinigų pardavimo.

4 pastaba. Administracinės ir turto naudojimo išlaidos

Administracinės išlaidos (4,33 mln. Lt) sudaro išlaidos prenumeruojamai informacijai įsigyti (1,26 mln. Lt), ryšio ir pašto išlaidos (0,93 mln. Lt), personalo mokymo (0,73 mln. Lt), tarnybinių komandiruočių (0,68 mln. Lt), leidinių bibliotekai ir spaudos prenumeratos (0,18 mln. Lt) bei kitos išlaidos (0,55 mln. Lt), iš jų – išlaidos raštinės reikmenims, reprezentacijai, profesiniams honorarams.

Turto naudojimo išlaidos (25,36 mln. Lt) – tai turto nusidėvėjimas (20,58 mln. Lt) ir išlaidos turtui prižiūrėti (4,78 mln. Lt). 2000 m., palyginti su 1999 m., ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo (amortizacijos) išlaidos padidėjo 9,15 mln. litų, nes, peržiūrėjus turto naudingo tarnavimo laiką, atitinkamai buvo patikslinti nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai, kurie įsigaliojo 2000 m. spalio 1 d. Didžiausią išlaidų turtui prižiūrėti dalį sudarė išlaidos patalpoms šildyti, apšviesti ir kitos patalpų priežiūros išlaidos (1,85 mln. Lt) bei išlaidos kasos įrengimams, kompiuterių įrangai ir transporto priemonėms remontuoti ir prižiūrėti (1,90 mln. Lt).

5 pastaba. Turto ir įsipareigojimų perkainojimo rezultatas

Mln. Lt

	2000 m.	1999 m.
Aukso perkainojimo išlaidos	–	15,35
Vertybinių popierių perkainojimo išlaidos	–	25,26
Užsienio valiutų perkainojimo išlaidos	29,26	7,75
Iš viso	29,26	48,36

Krentant euro kursui, neigiamas 29,26 mln. litų užsienio valiutų perkainojimo rezervas 2000 m. gruodžio 31 d. pripažintas išlaidomis. Keičiantis užsienio šalių vertybinių popierių rinkos kainoms, 2000 m. pabaigoje sukauptas 32,27 mln. litų vertybinių popierių perkainojimo rezervas (žr. Lietuvos banko kapitalo ir rezervų kaita, investicijų vertės pasikeitimas).

6 pastaba. Specialiųjų atidėjimų išlaidos

Tai specialiųjų atidėjimų išlaidos galimiems paskolų ir sukauptų palūkanų nuostoliams padengti (atitinkamai –1,82 ir 0,26 mln. Lt).

Šių išlaidų dydžiui įtakos turėjo specialiųjų atidėjimų poreikio padidėjimas (2,99 mln. Lt) pasikeitus suteiktų paskolų grupei bei minėto poreikio sumažėjimas (0,84 mln. Lt) bankams grąžinus paskolas ir (0,07 mln. Lt) kritus euro kursui.

7 pastaba. Pagautė

Ją sudaro gauta nurašytos iš balanso paskolos dalis (0,86 mln. Lt) ir TVF grąžinta Lietuvos banko 1999 m. sumokėtų palūkanų dalis (0,03 mln. Lt).

8 pastaba. Auksas

Lietuvos banko valdomo aukso kiekis 2000 m. gruodžio 31 d., palyginti su 1999 m. gruodžio 31 d., nesikeitė ir sudarė 186 308,97 uncijos.

2000 m. gruodžio 31 d. Lietuvos banko auksas nebuvo perkainotas, finansinėje ataskaitoje užfiksuota aukso kaina – 252,80 JAV dolerio už Trojos unciją.

9 pastaba. Investicijos ir indėliai užsienio valiutomis

Mln. Lt

	2000 m. gruodžio 31 d.	1999 m. gruodžio 31 d.
Korespondentinės sąskaitos užsienio bankuose	59,58	102,68
Sąskaita TVF	5,28	17,53
Indėliai užsienio bankuose	588,57	644,62
Investicijos pagal atvirktinio atpirkimo sandorius	1 074,49	898,97
Vertybiniai popieriai	3 458,65	3 115,93
Iš viso	5 186,57	4 779,73

Investicijos į likvidžias finansines priemones sudaro beveik absoliučią užsienio atsargų dalį.

2000 m. gruodžio 31 d., palyginti su 1999 m. gruodžio 31 d., investicijos į vertybinius popierius padidėjo 342,72 mln. litų.

Įsigytų vertybinių popierių pasiskirstymas pagal emitentus ir emitento šalis

Mln. Lt

	2000 m. gruodžio 31 d.	1999 m. gruodžio 31 d.
Centrinių vyriausybių ir vyriausybinių agentūrų vertybiniai popieriai	2 320,74	2 111,83
JAV	1 116,12	1 399,32
Europos Sąjungos šalių	1 113,02	525,50
Kitų šalių	91,60	187,01
Tarptautinių finansų institucijų vertybiniai popieriai	1 137,91	1 004,10
Pasaulio banko	487,48	26,88
Europos investicinio banko	247,25	81,91
Europos socialinio vystymo banko tarybos	205,21	359,94
Kitų institucijų	197,97	535,37
Visi	3 458,65	3 115,93

10 pastaba. Akcijos

Lietuvos bankas yra Tarptautinių atsiskaitymų banko narys, turintis atstovavimo ir balsavimo teisę, atitinkančią 1 000 akcijų, kurių vertė 7,77 mln. litų ir už kurias 2000 m. gavo 0,84 mln. litų (1999 m. – 0,83 mln. Lt) dividendų.

Lietuvos bankas turi vieną SWIFT ir vieną Euroclear akciją.

Lietuvos bankui priklauso 36 318 (60 % visų akcijų) AB Lietuvos centrinio vertybinių popierių depozitoriumo akcijų, kurių kiekvienos nominalioji vertė 100 litų. 2000 m. Lietuvos bankas už šias akcijas gavo 0,06 mln. litų (1999 m. – 0,17 mln. Lt) dividendų.

Nuo 1995 m. Lietuvos bankui perduotos VĮ „Lietuvos monetų kalykla“ steigėjo teisės. 1998 m. Lietuvos bankas šios įmonės įstatinį kapitalą padidino 1,83 mln. litų vertės turtiniu įnašu.

11 pastaba. Paskolos

Mln. Lt

	2000 m. gruodžio 31 d.	1999 m. gruodžio 31 d.
Paskolos	29,25	56,03
Bankų likvidumui palaikyti	–	20,00
Tikslinės	23,71	29,94
Banko darbuotojams	5,54	6,09
Specialieji atidėjimai	(2,85)	(21,02)
Grynoji paskolų vertė	26,40	35,01

Paskolų nominalioji vertė sumažėjo iš balanso nurašius bankrutavusio banko įsiskolinimą (20 mln. Lt) už paskolą banko likvidumui palaikyti, sumažėjus tikslinių paskolų likučiui (6,23 mln. Lt) ir Lietuvos banko darbuotojams grąžinus dalį paskolų (0,55 mln. Lt). Nuo 1996 m. balandžio mėn. paskolos banko darbuotojams neteikiamos.

Specialieji atidėjimai 2000 m. sumažėjo 18,17 mln. litų ir 2000 m. gruodžio 31 d. sudarė 9,74 procento nominalios įsiskolinimų už paskolas sumos. Specialiųjų atidėjimų sumažėjimui turėjo įtakos kartu su paskola iš balanso nurašyti specialieji atidėjimai bankrutavusio banko paskolai (20 mln. Lt).

2000 m. gruodžio 31 d., palyginti su 1999 m. gruodžio 31 d., tikslinių paskolų likutis sumažėjo 6,23 mln. litų, nes per ataskaitinį laikotarpį bankai grąžino 4,05 mln. litų paskolų, krito euro kursas.

12 pastaba. Ilgalaikis banko turtas

Mln. Lt

	2000 m. gruodžio 31 d.	1999 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikio turto pradinė vertė	227,14	215,84
Pastatų	134,23	131,16
Skaičiavimo technikos ir programinės įrangos	49,21	41,52
Transporto priemonių	6,60	6,57
Kito inventoriaus	37,10	36,59
Nusidėvėjimas	(63,70)	(44,53)
Ilgalaikio turto likutinė vertė	163,44	171,31
Nebaigta statyba	2,13	0,20
Iš viso	165,57	171,51

2000 m. atlikta Lietuvos banko patalpų rekonstrukcija (3,07 mln. Lt), įsigyta kasos įrengimų (6,72 mln. Lt), kompiuterių technikos, kompiuterių tinklo ir programinės įrangos (2,38 mln. Lt), apsaugos sistemų (0,13 mln. Lt), kito ilgalaikio turto (0,24 mln. Lt), nemokamai gauta 0,18 mln. litų vertės turto.

13 pastaba. Kitas turtas

Mln. Lt

	2000 m. gruodžio 31 d.	1999 m. gruodžio 31 d.
Sukauptos palūkanų pajamos	73,11	54,78
Avansas už paslaugas	0,82	4,82
Už paskolas perimtas turtas	6,75	6,75
Atidėjimai už paskolas perimtam turtui	(6,75)	(6,75)
Kitas turtas	3,74	2,60
Iš viso	77,67	62,20

Iš 2000 m. 73,11 mln. litų sukauptų palūkanų pajamų 0,01 mln. litų sudaro sukauptos pajamos už paskolas, kurioms sudaryti specialieji atidėjimai.

Už paskolas perimtas turtas – tai penkių emisijų įvairios trukmės (3–7 metų) Lietuvos Respublikos Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai (už kuriuos palūkanos nemokamos), kuriais 2000 m. lapkričio 24 d. konvertuoti ilgalaikiai neapvyartiniai Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybiniai popieriai, perduoti Lietuvos banko nuosavybėn 1999 m. birželio mėn. mainais į likviduoto banko prievolės Lietuvos bankui. Šie naujai gauti apvyartiniai vertybiniai popieriai iki 2000 m. pabaigos nebuvo įtraukti į Lietuvos nacionalinės vertybinių popierių biržos prekybos sąrašus ir nebuvo viešosios antrinės jų apyvartos.

14 pastaba. Banknotai ir monetos apyvartoje

Tai litai ir centai, kuriuos į apyvartą išleido Lietuvos bankas. 2000 m. grynųjų pinigų apyvartoje sumažėjo 66,75 mln. litų.

15 pastaba. TVF sąskaitos ir paskolos

Mln. Lt

	2000 m. gruodžio 31 d.	1999 m. gruodžio 31 d.
Sąskaitų likučiai	2,09	2,13
Išplėstinio finansavimo paskolos dalis	310,59	360,10
Iš viso	312,68	362,23

Lietuvos Respublika nuo 1992 m. yra TVF narė.

Lietuvos banko valdoma TVF Išplėstinio finansavimo paskolos dalis 2000 m. gruodžio 31 d., palyginti su 1999 m. gruodžio 31 d., sumažėjo 49,51 mln. litų gražinus 31,91 mln. litų paskolos ir pasikeitus užsienio valiutų kursams.

Kitas TVF paskolas valdo Lietuvos Respublikos Vyriausybė, o Lietuvos bankas Finansų ministerijos nurodymu tvarko sąskaitas.

16 pastaba. Įsipareigojimai finansų institucijoms

Mln. Lt

	2000 m. gruodžio 31 d.	1999 m. gruodžio 31 d.
Bankų korespondentinių sąskaitų likučiai	620,63	444,65
Bankų terminuoti indėliai	–	229,00
Bankų privalomosios atsargos užsienio valiutomis	416,02	435,72
Įsipareigojimai vertybinių popierių agentams	0,51	2,46
Įsipareigojimai Indėlių draudimo fondui	0,01	0,04
Iš viso	1 037,17	1 111,87

Bankų privalomosios atsargos nacionaline valiuta laikomos jų korespondentinėse sąskaitose, o užsienio valiutomis – atskiroje sąskaitoje Lietuvos banke. Už šias atsargas palūkanos nemokamos. 1999 m. pabaigoje privalomųjų atsargų litais ir užsienio valiutomis norma buvo 10 procentų, o nuo 2000 m. spalio mėn. – 8 procentai įsipareigojimų rezidentams ir nerezidentams nacionaline ir užsienio valiutomis.

17 pastaba. Įsipareigojimai valstybės valdymo institucijoms

Mln. Lt

	2000 m. gruodžio 31 d.	1999 m. gruodžio 31 d.
Įsipareigojimai Finansų ministerijai:	749,37	279,86
už sąskaitų likučius	209,37	271,81
už terminuotuosius indėlius	540,00	–
už Lietuvos Respublikos vardu iš Europos Sąjungos gautą paskolą	–	8,05
Įsipareigojimai kitoms valstybės valdymo institucijoms	40,62	24,73
Iš viso	789,99	304,59

18 pastaba. Kiti vidaus įsipareigojimai

Mln. Lt

	2000 m. gruodžio 31 d.	1999 m. gruodžio 31 d.
Sąskaitų likučiai	3,00	3,78
Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos	5,71	6,97
Kitos mokėtinos sumos	9,65	13,89
Iš viso	18,36	24,64

19 pastaba. Gautos subsidijos

Mln. Lt

	2000 m. gruodžio 31 d.	1999 m. gruodžio 31 d.
Subsidijos smulkaus ir vidutinio verslo įmonėms finansuoti	29,16	30,78
Subsidijos bankų specialiam patikrinimui	–	0,04
Ilgalaikis materialusis turtas	0,26	0,46
Iš viso	29,42	31,28

Lietuvos bankas pagal 1993 m. trišalę Europos Komisijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos banko sutartį valdo Lietuvai skirtą negrąžintiną subsidiją, kuri naudojama Lietuvos Respublikos smulkaus ir vidutinio verslo įmonių finansavimo programai vykdyti. Pagal šią sutartį subsidijos paskirtis gali būti peržiūrėta 2003 m. Nuo 1995 m. gaunamų palūkanų dalis, numatyta sutartyje, skiriama paskoloms refinansuoti. 2000 m. pabaigoje gautos subsidijos likutis litais sumažėjo kritus euro kursui.

20 pastaba. Lietuvos banko turtas ir įsipareigojimai pagal valiutas

Mln. Lt

	LTL	Auksas	USD	EUR	XDR	GBP	JPY	Kitos	Iš viso
2000 m. gruodžio 31 d.									
TURTAS									
Auksas	–	188,40	–	–	–	–	–	–	188,40
Investicijos ir indėliai užsienio valiutomis	–	–	4 289,90	796,49	5,28	36,86	57,96	0,08	5 186,57
Sąskaitos užsienio bankuose ir tarptautinėse organizacijose	–	–	52,21	3,33	5,28	0,13	3,83	0,08	64,86
Indėliai užsienio bankuose	–	–	414,35	98,71	–	36,73	38,78	–	588,57
Investicijos pagal atvirkštinio atpirkimo sandorius	–	–	1 074,49	–	–	–	–	–	1 074,49
Vertybiniai popieriai	–	–	2 748,85	694,45	–	–	15,35	–	3 458,65
Akcijos	13,24	–	–	–	–	–	–	–	13,24
Grynieji pinigai	–	–	0,08	–	–	–	–	0,08	0,16
Sąskaitos bankuose rezidentuose	–	–	0,04	–	–	–	–	–	0,04
Paskolos	2,69	–	–	23,71	–	–	–	–	26,40
Ilgalaikis banko turtas	165,57	–	–	–	–	–	–	–	165,57
Kitas turtas	5,34	–	48,83	22,71	0,06	0,69	0,04	–	77,67
Visas turtas	186,84	188,40	4 338,85	842,91	5,34	37,55	58,00	0,16	5 658,05
ĮSIPAREIGIJIMAI									
Banknotai ir monetos apyvartoje	2 907,87	–	–	–	–	–	–	–	2 907,87
TVF sąskaitos ir paskolos	2,09	–	–	–	310,59	–	–	–	312,68
Nerezidentų sąskaitos	0,73	–	–	–	–	–	–	–	0,73
Įsipareigojimai finansų institucijoms	621,15	–	111,58	304,44	–	–	–	–	1 037,17
Įsipareigojimai valstybės valdymo institucijoms	76,49	–	663,92	44,27	1,44	–	3,80	0,07	789,99
Kiti vidaus įsipareigojimai	6,86	–	8,56	0,03	2,91	–	–	–	18,36
Gautos subsidijos	0,26	–	–	29,16	–	–	–	–	29,42
Kapitalas ir rezervai	561,83	–	–	–	–	–	–	–	561,83
Visi įsipareigojimai, kapitalas ir rezervai	4 177,28	–	784,06	377,90	314,94	–	3,80	0,07	5 658,05
GRYNOJI BALANSO POZICIJA	(3 990,44)	188,40	3 554,79	465,01	(309,60)	37,55	54,20	0,09	0,00
1999 m. gruodžio 31 d.									
Visas turtas	197,23	188,40	3 962,50	770,65	17,59	43,11	70,79	0,27	5 250,54
Visi įsipareigojimai, kapitalas ir rezervai	4 171,31	–	419,48	292,31	363,68	–	3,61	0,15	5 250,54
GRYNOJI BALANSO POZICIJA	(3 974,08)	188,40	3 543,02	478,34	(346,09)	43,11	67,18	0,12	0,00

TVF paskolos specialiosiomis skolinimosi teisėmis dalis (305,31 mln. Lt) investuota į terminuotuosius indėlius atskirai pagal užsienio valiutas – specialiųjų skolinimosi teisių komponentes.

21 pastaba. Lietuvos banko turtas ir įsipareigojimai pagal terminus

Mln. Lt

	Iki parei- kalavimo	Iki 1 mėn.	1–3 mėn.	3–12 mėn.	1–5 metai	Ilgiau kaip 5 metai	Be termino	Iš viso
2000 m. gruodžio 31 d.								
TURTAS								
Auksas	–	31,03	124,53	32,84	–	–	–	188,40
Investicijos ir indėliai užsienio valiutomis	64,86	1 961,29	785,68	1 122,40	940,59	311,75	–	5 186,57
Akcijos	–	–	–	–	–	–	13,24	13,24
Grynieji pinigai	0,16	–	–	–	–	–	–	0,16
Sąskaitos bankuose rezidentuose	0,04	–	–	–	–	–	–	0,04
Paskolos	–	–	–	0,02	21,04	5,34	–	26,40
Ilgalaikis banko turtas	–	–	–	–	–	–	165,57	165,57
Kitas turtas	–	29,98	26,10	17,03	–	–	4,56	77,67
Visas turtas	65,06	2 022,30	936,31	1 172,29	961,63	317,09	183,37	5 658,05
ĮSIPAREIGOJIMAI								
Banknotai ir monetos apyvartoje	–	–	–	–	–	–	2 907,87	2 907,87
TVF sąskaitos ir paskolos	2,09	4,50	4,50	38,26	220,56	42,77	–	312,68
Nerezidentų sąskaitos	0,73	–	–	–	–	–	–	0,73
Įsipareigojimai finansų institucijoms	621,15	–	–	–	–	–	416,02	1 037,17
Įsipareigojimai valstybės valdymo institucijoms	249,99	160,00	–	380,00	–	–	–	789,99
Kiti vidaus įsipareigojimai	3,00	9,88	3,24	2,08	–	–	0,16	18,36
Gautos subsidijos	–	–	–	–	29,16	–	0,26	29,42
Kapitalas ir rezervai	–	–	–	–	–	–	561,83	561,83
Visi įsipareigojimai, kapitalas ir rezervai	876,96	174,38	7,74	420,34	249,72	42,77	3 886,14	5 658,05
LIKVIDUMO PERTEKLIUS (STYGIUS)								
	(811,90)	1 847,92	928,57	751,95	711,91	274,32	(3 702,77)	0,00
1999 m. gruodžio 31 d.								
Visas turtas	120,66	2 016,51	927,30	809,94	885,36	298,60	192,17	5 250,54
Visi įsipareigojimai, kapitalas ir rezervai	750,62	250,83	4,97	35,24	265,36	92,39	3 851,13	5 250,54
LIKVIDUMO PERTEKLIUS (STYGIUS)								
	(629,96)	1 765,68	922,33	774,70	620,00	206,21	(3 658,96)	0,00

Terminai lentelėje pateikti pagal laikotarpius, likusius iki sumokėjimo datos.

Pagrindiniai ekonomikos ir bankų veiklos rodikliai

Rodikliai	2000	1999
Bendrasis vidaus produktas (galiojusiomis kainomis)		
Iš viso, mln. Lt	44 929,8	42 654,6
Vienam gyventojui, Lt	12 157	11 529
Bendrojo vidaus produkto padidėjimas, sumažėjimas (-), %	3,3	-3,9
Nacionalinio biudžeto pajamos, mln. Lt	8 723,6	8 983,6
Nacionalinio biudžeto išlaidos, mln. Lt	9 468,0	9 108,7
Nacionalinio biudžeto balanso ir BVP santykis, %	-1,7	-0,3
Infliacija, %	1,4	0,3
Bedarbių skaičius (gyventojų užimtumo tyrimo duomenimis), tūkst.	275,7	263,3
Nedarbo lygis (gyventojų užimtumo tyrimo duomenimis), %	15,4	14,1
Valstybės skola (metų pabaigoje), mln. Lt		
Iš viso	12 724,7	12 069,4
Vidaus skola	2 827,4	2 354,2
Skola užsieniui	9 897,3	9 715,3
Valstybės skolos užsieniui ir BVP santykis, %	22,0	22,8
Lietuvos banko turtas (metų pabaigoje), mln. Lt	5 658,8	5 277,9
Oficialiosios tarptautinės atsargos (metų pabaigoje)		
Iš viso, mln. JAV dolerių	1 358,6	1 242,1
Skaičiuojant importo mėnesiais	2,7	2,7
Grynasis bankų sistemos užsienio turtas (metų pabaigoje) ¹ , mln. Lt	5 368,3	3 656,0
Grynasis bankų sistemos vidaus turtas (metų pabaigoje) ² , mln. Lt	5 087,1	5 315,9
Pinigų kiekis (metų pabaigoje), mln. Lt		
Pinigų bazė	3 940,8	3 852,0
Pinigai (P1)	5 672,6	5 274,9
Pinigai apyvartoje	2 658,3	2 738,7
Kvazipinigai	4 782,9	3 697,0
Pinigų kiekis (P2)	10 455,4	8 971,9
Pinigų daugikliai (pinigų kiekio ir pinigų bazės santykis)		
Pinigų (P2)	2,7	2,3
Pinigų (P1)	1,4	1,4

¹ Pretenzijų ir įsipareigojimų nerezidentams skirtumas.

² Grynųjų pretenzijų centrinei vyriausybei, pretenzijų kitiems ekonomikos sektoriams ir kitų grynųjų straipsnių suma.

Rodikliai	2000	1999
Rezidentų indėliai iki pareikalavimo komerciniuose bankuose (metų pabaigoje) ¹ , mln. Lt		
Iš viso	4 183,9	3 587,7
Valstybės ne finansų įmonių	144,3	147,9
Privačių verslo įmonių	1 782,9	1 462,8
Fizinių asmenų	1 559,8	1 354,2
Kiti	696,9	622,7
Rezidentų terminuotieji indėliai komerciniuose bankuose (metų pabaigoje) ¹ , mln. Lt		
Iš viso	4 238,1	3 202,2
Valstybės ne finansų įmonių	40,4	16,9
Privačių verslo įmonių	462,3	289,7
Fizinių asmenų	3 388,0	2 559,6
Kiti	347,4	336,0
Rezidentų indėliai užsienio valiutomis komerciniuose bankuose (metų pabaigoje) ¹ , mln. Lt		
Iš viso	3 826,9	3 005,0
Valstybės ne finansų įmonių	37,8	47,2
Privačių verslo įmonių	683,7	591,3
Fizinių asmenų	2 763,3	2 021,6
Kiti	342,1	344,9
Komerčių bankų trumpalaikės paskolos rezidentams (metų pabaigoje) ² , mln. Lt		
Iš viso	1 990,9	2 237,3
Valstybės ne finansų įmonėms	117,0	406,8
Privačioms verslo įmonėms	1 560,0	1 607,6
Fiziniams asmenims	65,2	88,2
Kitos	248,8	134,7
Komerčių bankų ilgalaikės paskolos rezidentams (metų pabaigoje) ² , mln. Lt		
Iš viso	3 639,7	3 443,6
Valstybės ne finansų įmonėms	174,1	18,6
Privačioms verslo įmonėms	2 155,3	2 250,6
Fiziniams asmenims	507,9	571,9
Kitos	802,4	602,5
Vidutinės rezidentų terminuotųjų indėlių metų palūkanų normos ³ , %		
Nacionaline valiuta	3,80	4,89
Užsienio valiutomis	4,41	4,36
Vidutinės paskolų rezidentams metų palūkanų normos ³ , %		
Nacionaline valiuta	11,89	12,99
Užsienio valiutomis	10,62	11,45

¹ Įskaitant bankų ir finansų institucijų indėlius.

² Įskaitant paskolas bankams ir finansų institucijoms.

³ Metų vidurkis.

Mokėjimų balansas

Mln. Lt

	2000	1999
I. EINAMOJI SĄSKAITA	-2 699,59	-4 776,30
1. Prekybos balansas	-4 415,07	-5 618,26
1.1. Eksportas (f.o.b. kainomis)	16 201,50	12 586,73
1.2. Importas (f.o.b. kainomis)	-20 616,57	-18 204,99
2. Paslaugų balansas	1 520,33	1 221,62
2.1. Kreditas	4 235,00	4 366,17
2.2. Debetas	-2 714,67	-3 144,55
3. Pajamų balansas	-775,13	-1 031,03
3.1. Kreditas	742,02	459,22
3.2. Debetas	-1 517,15	-1 490,25
4. Einamųjų pervedimų balansas	970,28	651,37
4.1. Kreditas	987,38	669,58
4.2. Debetas	-17,10	-18,21
II. KAPITALO IR FINANSINĖ SĄSKAITA (A + B)	2 190,74	4 966,84
A. KAPITALO SĄSKAITA	8,59	-13,16
B. FINANSINĖ SĄSKAITA	2 182,15	4 980,00
1. Lietuvos investicijos užsienyje	-420,68	-772,15
1.1. Tiesioginės investicijos	-14,79	-34,49
1.2. Investicijų portfelis	-565,52	-7,78
1.3. Kitos investicijos	159,63	-729,88
įsiskolinimai už prekes ir paslaugas	298,16	341,00
2. Užsienio investicijos Lietuvoje	3 125,68	4 969,56
2.1. Tiesioginės investicijos	1 515,49	1 945,83
2.2. Investicijų portfelis	1 623,71	2 050,96
2.3. Kitos investicijos	-13,52	972,77
įsiskolinimai už prekes ir paslaugas	-10,09	-149,23
Grynosios paskolos	-335,65	899,76
Kiti įsipareigojimai	332,22	222,24
3. Oficialiosios tarptautinės atsargos	-522,85	782,59
III. KLAIDOS IR PRALEIDIMAI	508,85	-190,54

Duomenys apie finansinės sąskaitos pokyčius pateikti viena eilute su atitinkamu ženklu:

(+) – užsienio turto sumažėjimas arba įsipareigojimų padidėjimas;

(-) – užsienio turto padidėjimas arba įsipareigojimų sumažėjimas.